

*«Қазақстан темір жолы» Ұлттық
компаниясы» акционерлік қоғамының
Басқармасы шешімінің
(2023 жылғы 16 мамырдағы № 02/13
хаттама, № 4-мәселе)
Қосымшасы*

**«Қазақстан темір жолы»
ұлттық компаниясы»
акционерлік қоғамының
өзінің еншілес ұйымдарына
қатысты дивидендтік саясаты**

Астана қаласы

1. Жалпы ережелер

1. «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының өзінің еншілес ұйымдарына қатысты дивидендтік саясаты (бұдан әрі – Саясат) «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2021 жылғы 26 тамыздағы шешімімен (№ 36/21 хаттама) бекітілген «Самұрық-Қазына» АҚ-ның өзінің еншілес ұйымдарына қатысты дивидендтік саясаты және «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы Директорлар кеңесінің 2019 жылғы 18 желтоқсандағы шешімімен (№ 20 хаттама) бекітілген «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы мен оның еншілес ұйымдарының қарыз және қаржылық тұрақтылықты басқару саясаты (бұдан әрі – Қарызды басқару саясаты) негізінде әзірленді.

2. Дивидендтік саясат «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы мен оның еншілес ұйымдары арасындағы, аталған акционерлік қоғам иелігіндегі акциялар немесе үлестік қатысу үлестері бойынша дивидендтерді төлеуге қатысты қарым-қатынастарды реттейтін қағидаттарды айқындайды.

Өзара қарым-қатынасты реттейтін қағидаттар «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының бекітілген даму жоспары (бизнес-жоспары) негізінде, дивидендтер мөлшері, сондай-ақ еншілес ұйымдардың таза табысын бөлу және қайта инвестициялау мәселелері бойынша аталған қоғамның Бюджет комитетінің ұсынымдарын ескере отырып айқындалады сондай-ақ «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының еншілес ұйымдарының қаржылық-шаруашылық қызметін қорытындылау бойынша жұмыс шеңберінде «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының еншілес ұйымдарының Директорлар кеңесінен/бақылау кеңестерінен алынған ұсыныстар.

3. Осы Саясатта мынадай анықтамалар мен қысқартулар қолданылады:

4. **Компания** – «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы;

еншілес ұйымдар – дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) елу пайыздан астамы тікелей немесе жанама түрде, меншік құқығымен немесе сенімгерлік басқару арқылы Компанияға тиесілі заңды тұлғалар;

Бюджет комитеті – Компанияның және оның еншілес компанияларының бюджеттері мен даму жоспарларының орындалуын қарау, бекіту және бақылау арқылы бюджетті жоспарлау процесін үйлестіретін Компанияның тұрақты органы.

дивидендтер – аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілікке сәйкес еншілес ұйымның таза табысының (жалпы пайдасының) бір бөлігі, немесе егер еншілес ұйымның еншілес ұйымы/еншілес ұйымдары болмаса, аудиттелген бөлек қаржылық есептілік, Компанияға оның еншілес ұйымның жарғылық капиталындағы акциялары/қатысу үлестері бойынша төленеді;

еншілес ұйымның еркін ақша ағыны (FCFF) – ағымдағы операцияларды жүргізуге арналған инвестициялық шығындарды шегергеннен кейінгі, қауымдастырылған және бірлескен кәсіпорындардан түскен дивидендтерді қоса алғанда, операциялық қызметтен түсетін шоғырландырылған ақша ағыны;

қаржылық тұрақтылық коэффициенттері – Қарызды басқару саясатына сәйкес айқындалған K1, K2 және K3 коэффициенттері;

қаржылық тұрақтылық коэффициентінің мақсатты мәні – Қарызды басқару саясатына сәйкес еншілес ұйым үшін Қоғам белгілеген қаржылық тұрақтылық коэффициентінің мәні;

қаржылық тұрақтылық коэффициентінің шектік мәні – Компанияның Қарызды басқару саясатына сәйкес еншілес ұйым үшін белгілеген қаржылық тұрақтылық коэффициентінің мәні;

4. Еншілес ұйымдар осы саясатқа сүйене отырып, еншілес компаниялар өздерінің еншілес компанияларымен қарым-қатынастарын реттейтін ұқсас құжаттарды белгіленген тәртіппен әзірлейді және бекітеді.

5. Қоғамға дивидендтерді төлеу шарттары мен тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасымен, Жарғымен, осы дивидендтік саясатпен, Қоғамның басқа да ішкі құжаттарымен, сондай-ақ еншілес ұйымдардың Жалғыз акционерінің (Акционерлердің жалпы жиналысының)/Жалғыз қатысушының (Қатысушылардың жалпы жиналысының) тиісті шешімдерімен реттеледі.

2. Саясаттың мақсаты мен негізгі қағидаттары

6. Саясаттың мақсаты - Компания мен оның еншілес компаниялары арасындағы мүдделер теңгерімін, сондай-ақ дивидендтер мөлшерін анықтау тәсілінің болжамдылығы мен ашықтығын және оларды төлеу шарттары мен рәсімдерін қамтамасыз ету.

7. Саясаттың негізгі қағидаттары мыналар:

1) Компанияның акциялар пакеті бойынша Компанияға дивидендтердің кепілді түрде төленуін қамтамасыз ету;

2) Компания мен оның еншілес компанияларының қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету;

3) еншілес компаниялардың инвестициялық қызметін қоса алғанда, даму шығындарын қаржыландыру қажеттілігі. 8. Еншілес компаниялар төлейтін дивидендтер мөлшері.

8. Еншілес компаниялардың Компанияға төлейтін дивидендтерінің сомасы Компанияның мыналарды қаржыландыруға арналған ақшалай қаражатқа деген қажеттіліктерін жабуы тиіс:

«Самрук–Қазына» АҚ иелігіндегі акциялар пакеті бойынша Компанияның дивидендтерді төлеуі;

«Самрук–Қазына» АҚ-ның нұсқауларына сәйкес жүзеге асырылған төлемдер мен шығыстар;

компанияның ағымдағы қызметі;

компания қаражаты есебінен жүзеге асырылатын қызмет түрлері мен инвестициялық жобалар.

3. Дивиденд мөлшерін айқындау тәртібі

9. Еншілес компаниялар төлейтін дивидендтер сомасы қаржылық тұрақтылық көрсеткіштерін пайдалана отырып бағаланатын, олардың жетілу деңгейіне және қаржылық-экономикалық жағдайына байланысты сараланған негізде анықталады.

10. Дивиденд сомасын есептеу мыналарға негізделеді:

аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі деректерге немесе еншілес компанияның өз еншілес компаниялары болмаған жағдайда, аудиттелген жеке қаржылық есептіліктерге;

еншілес компаниялардың басқа да басқарушылық есеп ақпараты (қаржылық есептілікте қажетті деректер болмаған жағдайда).

11. Есепті кезеңдегі еншілес ұйымның қаржылық тұрақтылық коэффициенттерін есептеуді, сондай-ақ Қарызды басқару саясатына сәйкес белгіленген мақсатты және шекті мәндермен салыстырмалы талдауды Компанияның бас кеңсесінде бюджеттік жоспарлауға жауапты құрылымдық бөлімше жүргізеді және Компанияның Бюджет комитетіне қарау үшін ұсынады.

12. Еншілес ұйымдар төлеуге ұсынатын дивидендтер мөлшері мынадай тәртіппен айқындалады:

1) еншілес ұйым қаржылық тұрақтылық коэффициенттерінің мақсатты мәндеріне жеткен жағдайда, оның еркін ақша ағынының 50%-дан 100%-ға дейін;

2) еншілес компанияның еркін ақша ағынының 20%-дан 50%-ына дейін - егер еншілес компания қаржылық тұрақтылық коэффициенттерінің шекті мәндеріне сәйкес келсе, бірақ олардың нысаналы мәндеріне қол жеткізе алмаса;

3) Еншілес ұйымның еркін ақша ағынының 0%-ы — еншілес ұйым қаржылық тұрақтылық коэффициенттерінің шекті мәндерін бұзған жағдайда. Бұл ретте, Компанияның Бюджеттік комитетінің шешімімен, еншілес ұйымның қаржылық тұрақтылық көрсеткіштерін нысаналы мәндерге сәйкестендіру мақсатында оның еркін ақша ағынының бір бөлігі еншілес ұйымның міндеттемелерін өтеуге бағытталуы тиіс;

4) қарыздың болмауына байланысты қаржылық тұрақтылық коэффициенттері есептелмейтін еншілес ұйымның еркін ақша ағынының 0%-дан 100%-ына дейінгі мөлшерде.

Сонымен қатар, Компания Компаниялар тобын дамыту жоспарын қарау және бекіту шеңберінде Компанияның Инвестициялық комитеті, Басқармасы және Директорлар кеңесі мақұлдаған, еншілес ұйым жүзеге асырған инвестициялар сомасына дивиденд мөлшерін азайтуға құқылы.

13. Компания еншілес компанияның дивидендтер төлемеу туралы шешім қабылдауға құқылы, соның ішінде еншілес компанияның есепті жылда шоғырландырылған таза шығын көрген жағдайларында да.

14. «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңында, Қазақстан Республикасының өзге де заңнамалық актілерінде және еншілес ұйымдардың жарғыларында көзделген жағдайларда дивидендтер төленбейді және есептелмейді;

15. Бюджет комитеті және еншілес ұйымдардың Директорлар кеңестері/Бақылау кеңестері Қазақстан Республикасының заңнамасына, осы Саясатқа және еншілес ұйымдардың жарғыларына сәйкес, еншілес ұйымдардың таза табысын бөлу тәртібі мен есепті жылға арналған дивидендтер мөлшеріне қатысты ұсынымдарды/ұсыныстарды ұсынады.

16. Есепті жыл үшін таза табысты бөлу тәртібі мен дивидендтер мөлшеріне қатысты түпкілікті шешімді еншілес ұйымның жалғыз акционері (акционерлердің жалпы жиналысы) немесе жалғыз қатысушысы (қатысушылардың жалпы жиналысы) қабылдайды.

17. Еншілес ұйымның атқарушы органы Қазақстан Республикасының заңнамасына және еншілес ұйымның жарғысына сәйкес еншілес ұйымның Компанияға дивидендтерді уақтылы төлеуіне жауапты болады.

4. Қорытынды ережелер

18. Осы дивидендтік саясатпен реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасымен және Компанияның өзге де ішкі құжаттарымен реттеледі.

Қазақстан Республикасының заңнамасында осы Дивидендтік саясаттың нақты ережелерімен қайшылыққа әкеп соққан өзгеріс болған жағдайда, мұндай ережелер күшін жояды.